

Leder
Elisabeth Kerr Eckbo

Telefon 9502 1102
E-post elisabeth@eckbo.net

Aurdalsåsen, 29.12.2017

Høring, Kommunedelplan for Kultur, idrett og friluftsliv (KIF) i Nord-Aurdal

På kommunens hjemmesider ligger rådmannens forslag til KIF, et omfattende og svært gjennomarbeidet dokument som dekker mange aspekter ved kommunes drift på disse områdene, men kanskje ikke alle.

Fra politisk ledelse har vi i Aurdalsåsen Hytteforening (AHF) fått opplyst at denne kommunedelplanen (KIF) er den sentrale planen i kommunens forhold til sine deltidsinnbyggere, og at det er spesielt her vi må fremme våre synspunkter i form av høringsuttalelse.

På et møte i Loen i oktober 2017 med de 12 kommunene i Gudbrandsdalen ble det fra forskere sterkt fremholdt at man i kommunene altfor lenge bare har sett på synkende innbyggertall og oversett det faktum at det i fjellet i dag er flere mennesker enn noen gang – spesielt grunnet det sterkt økende antall deltidsinnbyggere. Det har år for år blitt bygget langt flere fritidsboliger enn boliger for fastboende. Derfor vil man i Gudbrandsdalen satse på verdiskapning basert på 4 hovedområder, hvorav 3 dreier seg om å legge forholdene til rette for å bli attraktive vertskommuner for deltidsinnbyggerne (interesserte kan se arbeidsdokumentet her: <https://byregionlg.files.wordpress.com/2017/10/arbeidsdokument-med-program-lom-19-20-oktober-2017.pdf>). Hva gjør man i Nord-Aurdal kommune?

Fra Aurdalsåsen Hytteforenings (AHF) ståsted er det i alle fall godt å se i KIF at tilskuddene til løypelagene opprettholdes. Det skulle nesten bare mangle, i en så utpreget hyttekommune som Nord-Aurdal. Men det er også det eneste elementet i planforslaget som kan minne om at Nord-Aurdal faktisk er en hyttekommune. Vi hadde ved årsskiftet 4438 fritidsboliger og 2885 boliger (kilde SSB), dvs at 60% av boligmassen eies av deltidsinnbyggere. Da er det nesten utrolig at Nord-Aurdal kommune synes å lukke øynene for denne delen av innbyggere i sine planer.

Det foreliggende utkastet til kommunedelplan for KIF demonstrerer dette i klartekst, gjennom det som **ikke** står der. Jeg skal her begrense meg til å referere 2 punkter:

1. Friluftsliv i hytteområdene

Blant de nasjonale føringene til planen henviser KIF bl.a. til den siste Friluftsmeldingen – Stortingsmelding 18 (2015-2016).

Der kan man lese følgende (merk det jeg har markert med fete typer):

9 FRILUFTSLIV OG VERDISKAPNING

...

9.3 Friluftsliv som grunnlag for lokal verdiskapning

....

Hyttefolk er med på å utvikle lokalsamfunn

I takt med større velstand og mer fritid har tallet på og bruken av fritidsboliger i norske kommuner økt de siste par tiårene. Hyttene er større og har en høyere standard, som gjør at det blir lettere å bruke hytten som deltidsbolig, såkalte «second homes». Muligheten til å drive mer med friluftsliv er viktig for mange hytteeiere. Mer bruk av hytter og fritidsboliger, nye måter å bruke fritiden på og nye typer fritidsinteresser skaper potensial for mer friluftsliv.

Med større tilstedeværelse vil også hyttefolket øke det lokale behovet for offentlige tjenester, og hyttebeboerne vil også i stadig større grad ta del i lokal samfunnsutvikling. Samtidig gir hyttefolket store muligheter for utvikling av det lokale næringslivet. **I Valdres er det for eksempel beregnet at hytte-relatert næring overstiger 50 prosent av verdiskapingen i Valdres-kommunene.**

Bedre tilrettelegging for friluftsliv i tilknytning til hytteområder kan derfor bidra til å øke bruken av naturen til friluftaktiviteter, i tillegg til at det kan spille en viktig rolle i å utvikle lokale arbeidsmarkeder og næringsliv. Ved å legge til rette for fjernarbeid kan kommuner stimulere til mer bruk av hytta. Utbygging av bredbånd og mobildekning i områder med hytter blir viktig for å sikre fleksible hyttekontorløsninger. Et stadig mer fleksibelt arbeidsliv, mulighet for fjernarbeid, god kapasitet og dekning av digital infrastruktur, er utviklingstrekk som kan bidra til økt bruk av hytter og dermed friluftaktiviteter. Samtidig gir det rom for at deltidsinnbyggere kan ta større del i lokalsamfunnet. Mange har kompetanse og nettverk som kan være nyttige for det lokale næringslivet.

Regjeringen mener altså at det til og med kan være både lønnsomt og nyttig for kommunene å legge forholdene bedre til rette for friluftsliv i tilknytning til hytteområder, og at Valdres har vært et godt eksempel på verdiskapingen dette gir.

Da ordfører Klosbøle åpnet en ny sykkelvei i Aurdalsåsen (Langvassli-Ruudstølen) for noen uker siden, applauderte hun det private engasjementet som i samarbeid med løypelaget hadde fått dette i stand, og at dette også ville bli en tidlig-løype for skientusiaster. Da ville nemlig hyttefolket komme enda tidligere til fjells – underforstått at da ville næringslivet i kommunen øke omsetningen.

Selv med 60% av boligmassen i form av fritidsboliger, er slike forhold ikke en gang berørt i den foreliggende plan for friluftsliv i Nord-Aurdal for de kommende 12 årene.

2. Plan for stier og løyper og sykkelstier

Valdres Natur- og Kulturpark (VNK) gjennomfører nå prosjektet *Bærekraftig hytteutvikling i fjellregionen*. Dette store prosjektet er for tiden et av de viktigste for VNK og har bl.a. følgende delmål:

«Starte helhetlig plan for hytteutvikling i Valdres, herunder sti- og løypeplan»

Undertegnede har derfor på vegne av Hytteprosjektet og Valdres Hytteforum (VHF) løftet dette saksfeltet i Valdresrådet (VR), se VR sak V 14/17, med konklusjon i møttereferatet fra 21.06.17 som følger (se spesielt pkt 3 uthevet av meg):

Vedtak:

1. Valdres Natur og Kulturpark forsetter å prioritere hytte- og hytterelatert næring i sitt arbeid.
2. Politikerne i Valdresrådet tar med seg ønsket om at kommunene innfører deltidsinnbyggerne som egen målgruppe i sin samfunnsplanlegging
- 3. Politikerne i Valdresrådet tar med seg ønsket om helhetlig samordning for stier og løyper til sine respektive kommuner**

En slik samordning forutsetter selvsagt at det finnes sti-, sykkel- og løype-planer i hver kommune, før de kan samordnes. Og her – som på de fleste andre områdene – har hel- og deltidsinnbyggere sammenfallende interesser.

I tillegg til i Arealplanene, hører selvsagt kommunale strategier og konkrete tiltak for sti- og løypeplaner hjemme i en samordnet plan for friluftslivet i Nord-Aurdal, som tross alt er den største hyttekommunen i det største hyttefylket i Norge, og den 6. største hyttekommunen på landsbasis. Men dette finner man altså ikke spor av i kommunens planer.

Konklusjon

De innspillene til denne planen som ble gitt fra AHF allerede i mars i år, og som var en videreføring av den serie med innspill vi har levert til kommunen siden 2013, er kommentert i forarbeidet til det foreliggende utkastet, men i forsvinnende liten grad reflektert i selve planen. Utkastet til kommunedelplan for KIF er – på samme måte som den forrige KIF-planen og de øvrige kommunale planer og strategier i Nord-Aurdal – merkelig innadventd og i liten grad egnet til å utvikle verdiskapningen i kommunen. AHF synes det er trist at vi kanskje vil bli forbigjort av for eksempel fjellregionene Hallingdal og Gudbrandsdalen, som vi nå opplever som langt mer framoverlent og åpne for konsekvensene av de nye trendene innen bruken av fritidsbolig og den flotte naturen vi kan by på.

Andre regioner har i det siste sett mot Valdres og vært interessert i hva vi har fått til med organiseringen av Valdres Hytteforum. Sammen har vi faktisk skrevet norgeshistorie i integrering av befolkningsgrupper på region-nivå, med deltidsinnbyggere representert i Valdresrådet, i Visit Valdres og i VNKS hytteprosjekt. Og det kunne også vært lærerikt for vår kommune å se til den prosessen Vestre Slidre har valgt gjennom å inkludere deltidsinnbyggerne i arbeidsgruppene som jobber frem tilsvarende kommunedelplaner der. Men dessverre er ikke interessen like stor på det lokale plan i Nord-Aurdal. Her er politikerne tilsynelatende imøtekommende, men alt ser likevel ut til å fortsette som før, også de neste 12 årene.

Selv om hyttebeboerne og de fastboende ofte har sammenfallende interesser, og dersom det er korrekt at KIF er kommunens hovedplan for utvikling av forholdet til sine deltidsinnbyggere, viser det foreliggende forslaget at kommunen egentlig ikke ser denne befolkningsgruppen som målgruppe for sine lokale planer.

Det kan se ut til at Nord-Aurdal kommune er i utakt med VNK og Valdresrådet – og med fjellkommunene i resten av Oppland og Hallingdal. Der vektlegges inntektssiden fra deltidsinnbyggerne, og man oppmuntrer til å utvikle verdiskapningen i hytterelaterte næringer. Dette gjøres blant annet gjennom å vektlegge infrastrukturen med ski- og løypeplaner, ved å utvikle dialog og tjenestetilbud for å øke kommunens attraktivitet overfor denne befolkningsgruppen.

Dette mangler i KIF – og i alle andre kommunale planer i Nord-Aurdal. Med mindre rådmannens forslag ikke får gjennomslag i kommunestyret.

Med vennlig hilsen
for styret i Aurdalsåsen Hytteforening

Knut Nes